

GIZELA HRIBAR: »Odnos do dela je zdaj manj resen, manj zagrizen.«
Foto: S. R.

NAD 30 LET ZVESTOBE »SVOJI TOVARNI«

Boljši kos kruha da le trdo delo

Gizela Hribar je v črnuško Elmo prišla leta 1951.

Pred kratkim so delavci DO Elma organizirali srečanje delavcev, upokojenec in njihovih družinskih članov in tako počastili tudi 16. september, ko je pred 32 leti tovarna bila predana v upravljanje delavcem. Za dolgoletno delo so številni delavci dobili priznanja; med njimi ni bilo malo takih, ki že več kot trideset let delajo v tej tovarni.

Kaj človeka pritegne, zadrži, spodbuja, da tako dolgo ostane v delovni sredini, me je zanimalo, ko sem gledala te jubilate. Gizela Hribar je tudi ena od njih in kratek razgovor z njo mi je kmalu razkril to »skrivnost«.

»Pred enaintridesetimi leti sem kot devetnajstletno dekle prišla iz Lendave na Črnučo in se zaposlila v Elmi. Prej sem nekaj časa delala pri Nafti v Lendavi, za sabo pa sem imela tudi tri mesece dela na mladinski delovni akciji na progi Šamac-Sarajvo. Trdega dela sem bila vajena in še danes mislim, da je to edini pravi način, da si človek zasluži večji in boljši kos kruha.«

»Kako ste začeli v Elmi?«
»Najprej sem dobila delo v vrtni- ni, ki pa sem ga kmalu zamenjala z delom v skladišču pri kontroli proizvodov. Potem sem se zaposli- la v montaži, kjer sem še danes, vendar sem v tem času opravila tečaj za predelavko. To izobraževanje je zahtevalo seveda precej napo- rov in časa, saj sem skupaj z ostalimi bila po dvanajst ur kar šest mesecev v tovarni.«

»Tako dolgo ste že v tovarni te- mu že lahko rečemo zvestoba, ki ima prav gotovo neko osnovo.«

»Za vsako delo smo poprijeli v tistih povojnih letih, ne samo roke, tudi srce in predvsem dobro voljo smo vložili vanj. Prosti čas smo si zapolnili ponavadi s popoldanskim udarniškim delom, kar ni imelo za posledico samo večje količine proiz- vodov, ampak je prispevalo tudi k dobrih odnosom med delavci.«

Vesnilo me je tudi delo predde- lavke v montaži, saj to ni samo ruti- na, je delo z ljudmi, med ljudmi. Novoga je od vsega začetka do dan- es toliko, da kar težko verjamem svojim očem. Delovni pogoji so ve- liko lažji, boljši, vendar se mi zdi, da je odnos do dela manj resen, manj zagrizen. Lahko rečem, da je med mlajšimi delavkami premo- la zasidrana zavest, da mora človek svojo plačo zaslužiti, da brez dela ni jela. Tudi tisto pristno vključe- nost v delovno okolje, v delovni kollektiv pogrešam in vendar bi se mi zdelo povezanost s tovarno, zdaj ko delavec razpravlja in odloča o mnogih več stvareh kot pred tride- setimi leti, bolj razumljiva.«

Svojo voljo do dela in svojo pre- pričanost, da je tako prav, skuša Gizela prenašati na mlajše sodelav- ke. In ni tako samo v tovarni, saj ima tudi družino, ki ji je hotela olepšati življenje in ni nikoli obmila hrbta dela, ko so zidali hišo. Tudi če bi hotela zmanjšati pomen nje- in lastnim besedam, bi me rezul- tati njenega dela prepričevali o nji- hovi resnici. Torej volja do dela, delo in občutek pripadnosti tovar- ni, so Gizelo Hribar tako dolgo za- držali v Elmi.

STANKA RITONJA

O OSNUTKU DOKUMENTA LJUBLJANA 2000

Za Bežigradom smo pohiteli

Razprava o delovnem osnutku urbanističnega načrta Ljubljane je za Bežigradom praktično končana, od devetih srečanj v krajevnih skupnostih, jih je že bilo osem. Igor Zajec, predsednik občinskega komiteja za urbanizem, gradbene za- vede, komunalno in stanovanjsko gospodarstvo in Vido Vavken iz ZIL tozd Urbanizem-LUZ sta povedala, da udeležba kljub temu, da so raz- prave združevali za več krajevnih skupnosti, ni bila najboljša. »Pri- pombe smo razporedili v štiri kate- gorije,« pravi Vido Vavken. »V prvo smo uvrstili tiste, ki so širšega po- mena in jih bo treba proučiti na mestni ravni, v drugo pripombe, ki so lokalnega pomena, v tretjo sodi- jo pripombe, ki pravzaprav ponav- ljajo že znana dejstva, v četrto pa pripombe, ki nimajo neposrednega stika z javno razpravo. Pripombe iz tretje skupine bomo ob koncu raz- prave v Ljubljani (treba je reči, da je Bežigrad daleč pred ostalimi obči- nami, saj drugje razpravo šele za- čenjajo) razvrstili tudi po področjih (stanovanjsko gospodarstvo, promet, ekologija, varstvo kulturne in naravne dediščine itd.) in tako do- bili dober pokazatelj, kaj ljudi naj- bolj zanima.«

Stičnih točk dosedanjih razprav je kar precej: skrb za kmetijsko

zemljo, velika skrb za pitno vodo, razprave o ekoloških vprašanjih, zahteve po zelenju, razprave o ljub- ljanski klimi. Prav na vseh razpra- vah pa ljudje sprašujejo in posre- dujejo svoja mnenja predvsem o svojem okolju, pozabljajo pa na šir- ši pogled, ki ga daje dokument »Ljubljana 2000«. Za krajane je še vedno najbolj zanimivo njihovo do- movnanje in kaj se bo z njim oziroma v neposredni okolici dogajalo. »Tu je treba povedati še nekaj: vsakdo želi čimmanj posegov v prostor okrog sebe, večinoma se zavzema- jo za stanje, kakršno je.«

Krajani pa pozabljajo tudi na širši družbeni interes in se zavzemajo za lociranje industrijskih con, promet- nih povezav in podobnega kje drugje, pri tem pa seveda pozabljajo, da tudi tam žive krajani z enako zahtevo, naj bodo vse te novosti – kje drugje, pravita sogovornika.

Za vse tiste, ki so zamudili raz- pravo v krajevni skupnosti, je ko- ristna informacija, da je v Zavodu za plan na Poljanski cesti stalna razstava o delovnem osnutku do- kumenta »Ljubljana 2000«; za več- je skupine po dogovoru pripravijo tudi organizirano vodstvo.

S. D.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

Za vsakogar nekaj

Slovensko mladinsko gledališče je mladim, mlajšim in najmlajšim na široko odprlo svoja vrata konec septembra s predstavo »Ujetniki svobode« mladega slovenskega pi- satelja Emila Filipiča, ki jo je na odrske deske postavil Janez Pipan.

Med najzanimivejše predstave leto- šnje sezone nedvomno sodi adaptacija Shakespearovga tak- sta »Romeo in Julija«, v kateri je dogajanje postavljeno v Berlin tride- setih let. Pri izpeljavi predstave, ki bo luč sveta zagledala na odru Kulturnega doma Ivana Cankarja, bodo sodelovali tudi pesalci ljub- ljanskega baletnega ansambla. Glavne vloge je režiser Timothy Byr- got zaupal Volju Zidarju in Dragi Potočnjakovi, v alternaciji s Potoč- njakovo pa se bo slovenskemu ob- činstvu prvič v zahtevnejši vlogi predstavila Damjana Černe.

Najmlajšim obiskovalcem Mla- dinskega gledališča bo namenjena predstava Dušana Jovanoviča

»Hladna vojna babice Mraz«, ki jo bodo predvajali okoli novega leta, režiral pa jo bo Vinko Modemdor- fer. Istočasno pa se bo moški del ansambla pripravil na premiero »Razrednega sovražnika« mladega angleškega dramatika Nigla Willi- amsa, ki bo namenjena predvsem srednješolcem, režiral pa jo bo Vito Taufer.

Kot peto predstavo v sezoni si bomo lahko ogledali krstno uprizo- ritev Revolujskega diptiha» Rudi- ja Šeliga. V igri, ki bo namenjena odrasli mladini, se avtor spopade z vprašanjem usode človeka v revo- luciji. Predstavo bo režiral gost iz Skopja Siobodan Unkovski.

Sezono 1982/83 bo Slovensko mladinsko gledališče sklenilo s predstavo »Menjava duha« Rober- ta Schackneya, ki jo je prevedel in adaptiral Tomaž Kralj, režiral pa jo bo Božo Šprajc.

J. M.

IRENA KOPRIVEC:

Nova stanovanja pod starimi strehami

Šestindvajsetletna IRENA KO- PRIVEC, ki je bila izvoljena za novo predsednico bežigradske občinske konference Zveze socialistične mladine Slovenije, je že pet let za- poslana v Slovenijalesovem tozdu Polifinalnih izdelkov. Tako smo pre- brali v skopi predstaviti, ki je bila pripravljena za programsko volilno sejo. Malokdo pa ve, da je Irena poleg tega tudi naša občanka, da je sedem let zabijala gole v Rokomet- nem klubu Olimpija ter da zelo rada kuha, še posebej kakšne nove jedi, polne presenečanj... Tisti, ki bi jo radi spoznali, se odpravite na Golo- vec ali na Šmarno goro. Tam jo boste prav gotovo srečali, ko se bo sprehajala s svojim psom.

Že na programsko volilni seji be- žigradske občinske konference mladine je Irena, takoj ko je bila izvoljena za mladinsko predsed- nico, razložila, kako bo potekalo delo bežigradske mladine v pravkar začetem mandatnem obdobju. Stabi- lizacija, preostava gospodarstva in njegova usmerjenost v večji izvoz, utrjevanje delegatskega si- stema, povečanje produktivnosti, ter večja izraba delovnega časa in delovnih zmognosti je le nekaj ti- stih splošnih in širših družbenih prizadevanj, h katerim bo velik de- lež prispevala tudi mladina. Poleg tega pa čaka mlade veliko dela tudi na področju urejanja kadrovske politike, štipendiranja, zaposlova- nja pripravnikov in manjšanja ne- zaposlenosti med mladino.

»Ob razpravi o dokumentih za bližajoči se mladinski kongres, smo se mladi še bolj kot prej zaved- li svojega težavnega družbenoeko- nomskega položaja. Mlade družine velikokrat ne morejo do svojih sta- novanj. Zato nas čaka veliko dela tudi pri uveljavljanju ideje, da bi preuredili stara mestna jedra in podstrehe, tako da bi pridobili veli-«

IRENA KOPRIVEC: »Mladi želimo prispevati k stabilizaciji gospodar- stva.«
Foto: V. P.

ko novih prebivališč tudi za mladi- no,« je menila Irena.

Kakšna pa je vloga družbeno- politične delavke v današnji družbi, ko pravimo, da sta spola popolno- ma enakopravna? Irena je žensko družbenopolitično delo občutila na lastni koži že zelo kmalu, saj je bila njena mama zelo aktivna ravnateljica vrta. Že od malih nog torej za njo podoba ženske, ki bi bila zaprta samo med štiri stene in svoje ku- hinske posode, sploh ne obstaja. »Človek je vendar družbeno bitje, zato bom tudi sama, čeprav bom imela neko družino, otroke, še ve- dno družbenopolitično aktivna,« je obljubila Irena. Vendar so ti časi za Ireno še daleč. Trenutno ima polne roke dela na bežigradski občinski konferenci mladine.

VIDA PETROVČIČ

MILENA MIHELČIČ:

Še vedno je čas za pripombe

Na 11. kongresu Zveze sociali- stične mladine Slovenije bodo be- žigradske občinske konference mladine zastopali štiri delegati – Janko Popit, Vlado Dimovski, Irena Koprivec, Fikret Muhamedagić in dosedanja predsednica bežigrad- ske mladine Milena Mihelič. Sled- nja bo zastopala mladino naše ob- čine tudi na zveznem mladinskem kongresu.

Milena Mihelič je kot predsed- nica v prejšnjem mandatu marljivo spremljala vse priprave na kongres in pester razprave o osnovnih orga- nizacijah. »Kongresni dokumenti so zdaj v predlogu res bolj razum- ljivi, kot je bil osnutek. Pri njihovem oblikovanju pa so bile upoštevane tudi številne pripombe prav mladi- ne iz naše občine,« je menila Mile- na Mihelič. Dejala je, da doku- menti še vedno niso dovolj oprede- lili težav usmerjenega izobraževa- nja, sodelovanja vse jugoslovanske mladine na področju informiranja, v predlogu statuta pa je izpuščena tista pripomba, ki so jo izoblikovali bežigradski mladinci, da bi morali opredeliti položaj zaposlenih v družbenopolitičnih organizacijah, saj je njihovo delo tudi politično odgovorno.

Razprava o kongresnih doku- mentih se nadaljuje do kongresa, ki

MILENA MIHELČIČ: »Na nekatera odprta vprašanja bo odgovorili še- le kongres.«
Foto: V. P.

bo 22., 23. in 24. oktobra v Novem mestu. Morebitne nove pripombe na gradiva bodo delegati bežigrad- skih mladincev posredovali ostalim na kongresnih razpravah.

V. P.

pisma bralcev

ŠE ENKRAT:

»75 cicibanov pred vrati«

Članek Vide Petrovič z na- slovom »75 cicibanov še pred vrati«, ki je bil objavljen v Zboru občanov dne 14. 9. 1982, me je vzpodbudil, da se oglašam v vašem glasilu. Omenjeni čla- nek bralca v kratkem seznanja z hvalovrednimi prizadevanji krajanov in predstavnikov Kra- jevne skupnosti 7. september in Urške Zatlje pri urejanju otroškega varstva in izgradnji ter usposobitvi novega oddelka enote Vzgojno varstvenega za- voda Posavje na Glinškovi plo- ščadi 22. Ob tem pomembnem uspehu krajanov je predsednik gradbenega odbora novinarki govoril tudi o načrtih in priza- devanjih, da do konca leta zgradijo in uredijo še »skelet« pod mostom na Bratovševi plo- ščadi 30, ki bi lahko nudil var- stvo še 75 otrokom.

Med 75 otroki, ki pa so bili formalno že sprejeti v oddelk Vzgojno varstvenega zavoda »Ciciban« na Bratovševi plo- ščadi 30 oziroma po besedah predsednika gradbenega od- bora v »skelet« pod mostom – je tudi moj otrok. Povedati je

treba, da smo bili starši otrok že v mesecu juliju s strani ravnateljice VVO »Ciciban« obve- ščeni o sprejemu otrok v odde- lek na Bratovševi ploščadi 30 in sicer predvidoma – s 1. 10. 1982, pri čemer staršem ni bilo niti omenjeno, da so bili otroci dejansko sprejeti v oddelk, ki ga ni. Starši, ki smo sprejeli ta- ko obvestilo, smo bili dolžni do 26. 8. 1982 izpolniti vso potreb- no dokumentacijo, opraviti zdravniške preglede itd. za sprejem otrok v »skelet« oddel- ka VVO. Razumljivo je, da so marsikateri starši otrok spreje- tih na tak način in oddelk na Bratovševi ploščadi 30, v zau- panju v poslovanje VVO Ciciban predvidoma 1. 10. 1982 od- povedali bodisi dosežanje var- stvo za svojega otroka bodisi odklonili varstvo v drugi VVO.

Sprejem 75 otrok v oddelk VVO »Ciciban«, ki ga ni, ni mo- goče obravnavati drugače kot grobo zavajanje staršev in skrajno neodgovorno ravnanje odgovornih delavcev Vzgojno varstvene organizacije. Ravna- telj kot odgovorni delavec, ki je

kot je splošno znano, dolžan skrbeti za zakonitost dela vzgojno varstvene organizacije bi bil seveda pri odločanju o sprejemu otrok v VVO dolžan opozoriti pristojni organ na okoliščino, da VVO niti nima potrebnih dovoljenj za izgra- dno objekta ter da je sprejem otrok predvidoma 1. 10. 1982 nerealen in nemogoč. Obve- ščati starše o sprejemu otrok z okvirnim datumom, ki se po be- sedah predsednika gradbene- ga odbora, lahko giblje od dveh, po vsej verjetnosti pa več mesecev od predvidenega da- tuma, pa je milo rečeno nere- sno.

Tako ravnanje odgovornih delavcev upravičeno razburja ljudi ter med ostalim nedvo- mno zastavlja vprašanje odgo- vornosti v naši samoupravni družbi, o čemer sicer načelno mnogo govorimo in pišemo, a le redko tudi izvajamo.

JASNA DOLNIČAR-GLOBAČNIK

Pojasnilo predsedstva skupščine skupnosti otroške- ga varstva občine Ljubljana-Bežigrad:

Predsedstvo skupščine skupnosti otroškega varstva, ki je bilo seznanjeno s pismom Jasne Dolničar-Globačnikove, je na svoji seji dne 5. oktobra obravnavalo probleme, ki so se pojavili v zvezi z graditvijo treh oddelkov vzgojno var- stvene organizacije Ciciban